PII 2184

NARODNA IN UNIVERZITETNA KNJIŽNICA LJUBLJANA

Radio-vestnik

Leto II.št.53. 12.,13.in 14.junija 1944. Cena 1 lira.

Vesti 12.in 13.junija.

NOVI USPEHI NAŠIH EDINIC V JUGOSLAVIJI.NAPREDOVANJE RDEČE ARMADE NA KARELIJSKI OŽINI.NOVI USPEHI INVAZIJE.NADALJUJE SE BEG NEMCEV NA OBLI ČRNI V ITALIJI.IZGUBE NEMCEV V ITALIJI ZNAŠAJO 70.000 MOŽ.IZJAVA MAJORJA RANDOLPHA CHURCHILLA O NARODNO-OSVOBODILNI BORBI PARTIZANOV.

JUGOSLAVIJA:RSJ poroča: Ofenziva naših čet v vzhodni Bosni,Sandžaku in Crni gori se uspešno nadaljuje.Na liniji Tuzla-Gračanice so naše čete prizadejale velike izgube sovražni koloni.V zapadni Bosni se vršijo hudi boji proti novim svežim pojačanjem sovražnika.Sovražnik se je umaknil iz mesta Sinja ki se nahaja v bližini Splita.V Sloveniji so zavzele naše čete utrjeno postojanko in potisnile Nemce proti Savi.Uspešni boji se nadaljujejo tudi v Hrvatski.

VZHODNO BOJIŠČE: Sovjetska ofenziva,ki se je začela na Karelijski ožini,se uspešno nadaljuje.Finske čete nimajo radi hitrosti napredovanja Rdeče armade niti časa pognati v zrak mostov.Perioki,mesto, oddaljeno samo 50 km od Viborga, je osvobojeno po sovjetskih četah.Poleg tega so osvobojili še 30 naseljenih krajev.

ITALIJANSKA FRONTA: Zavezniške oboroženе sile neustavno napredujejo na vsej fronti.Približujejo se mestu Terni.Zavzele so mesto Avezzano.Na obali Tiranskega morja je padlo mesto Orbetello.Popolin ,važno cestno križišče je padlo v roke zaveznikov.Na vzhodni obali je prekoračena reka Sarno.Nemške čete,ki so v sredini Apeninskega polotoka nekoliko zaostale so ogrožene z obkolitvijo.Od pričetka zavezniške ofenzive v Italiji pa do sedaj je bilo uničenih skupno 9 divizij,ki so bile v sklopu 14.nemške armade,tako,da se lahko smatra to armado kot likvidirano.Ujetih in pobitih je bilo preko 70 tisoč sovražnih vojakov.Na pomoč razbitinam nemških čet,ki so še preostale in ki bežijo pred zavezniki,sta prišli dve sveži nemški diviziji.Zavezniške radio-stanice dajejo italijanskim partizanom posebna navodila za borbo proti okupatorju.Preprečuje naj sovražniku umik,razdirajo ceste,mostove,železniške proge in manjše nemške oddelke.Na navodila gredo v podrobnosti; tako na primer naj posipajo s steklom in žeblji ceste,da bi se obrabile gume kamijonov.

FRANCOSKO BOJIŠČE:Napredovanje zavezniških invazijskih čet se uspešno nadaljuje.Mesto Caronton je po ostrih bojih prišlo v roke zaveznikov,kar je priznal tudi nemški radio.Dalje Nemci priznavajo,da so se morali umakniti od obale,ker niso mogli vzdržati strahovitega bombardiranja težkih ladijskih topov.Priznavajo tudi, da so se zavezniki tako temeljito ukoreninili na francoski zemlji,da jih ne bo mogoče z lepa pognati v morje.Nemško letalstvo je bilo danes bolj aktivno,vendar pa proti zavez. premoči ni zmoglo nič.Priznajo,da nemško letalstvo ne razpolaga z dovolj letali,niti z dovolj letalci,da bi mogli uspešno braniti svoje čete,ter,da je treba to nalogo prepustiti protiletalski obrambi.

LETALSKA VOJNA: Sinoči je bil izveden zopet težak napad na Berlin. To je tretji zaporedni napad.Spuščene so bile številne Dvotonske bombe.Iz leta=

lišč v Italiji so napadla zavezniška letala pristaniščo Constanco v Romuniji,bombardirani so doki in pristaniške naprave.Z letališč v Rusiji,kjer se nahaja stalno skupina težkih ameriških letečih trdnjav so bila napadena petrolejska polja in rafinerije v Romuniji.Ta letala so poletela kar naprej v Italijo.

RAZNE VESTI:Major Randolph Churchill,sin ministerskega predsednika angleške vlade,ki se je zadnje čase mudil v naši državi,je sedaj odpotoval v Kairo. Novinarjem je podal izjavo o vtisih,ki jih je odnesel iz naše dežele.Ko je prišel k nam,si ni predstavljal,da je partizanski pokret tako dobro organiziran,kot se je prepričal pozneje sam.Posebno ga je navdušila naša civilna oblast,v kateri je videl on vzgled,kako naj se uredi tudi drugje.- Priznanje je izrekel načinu,kako so partizani uspeli zedinitivse jugoslovanske narode v borbo proti okupatorju.Partizanski pokret je uspel iti preko lokalne meje ozkega patriotizma in združiti v ena sam blok vse Srbe,Hrvate,Slovence in ostale narode Jugoslavije.V tem vidi major Churchill državniško modrost maršala Tita.Njegova zasluga je,da je iz nič zrasel ves ta partizanski pokret.V teku svojega bivanja v naši državi je Churchillov sin bil priča uspešnih borb,ki so jih vršile naše čete,on sam je bil priča žrtev,ki jih dajemo za skupno stvar in legendarnih činov naših borcev, on je tudi priča za hvalo,ki jo zaslužimo.Bil je pretresen,ko je videl popolnoma sežgana mesta in vasi tudi tam,kjer se ne blizu ne daleč niso vršile nobene borbe.Dobil je sliko nemškega terorja.Kar so partizani ustvarili kot politična in kot vojaška oblast lahko služi za vzgled vsej ostali okupirani Evropi.Po našem vzorcu naj si zgrade ostali narodi svojo civilno oblast,da bodo dosegli složnost vseh pozitivnih sil svojih narodov v borbi proti okupatorju.Naša osvobodilna borba naj jim bo svetli kažipot kaj narod zmore.

Vesti 14. junija.

NOVI ZMAGE NAŠIH ČET .NAPREDOVANJE RDEČE.ODLOČILNI USPEHI NA ZAPADU.POVELJNIK INVAZIJSKIH ČET,GENERAL EISENHOWER NAPOVEDUJE VELIKE OPERACIJE V BLIŽNJI BODOČNOSTI.IZJAVA MARŠALA STALINA O INVAZIJI.POSLANIK FORIĆ OBSTAVLJEN.

JUGOSLAVIJA:RSJ poroča: Oddelki XXVI.divizije so na planini Majevici zavzeli močno utrjeno sovražno postojanko,ter zavzeli ogromen plen.Zaplenjeno je celo nekaj popolnoma nepoškodovanih nemških tankov.V Bosni je zasedeno mesto Sečevo.V bližini Stare Pazove je na večji dolžini porušena železniška proga,tako,da je promet do nadaljnega nemogoč.V Srbiji je bil v stalnih napadih,ki se vršijo na železniške proge,uničen en vlak in v glavnem preprečen redni promet.

VZHODNO BOJIŠČE: Ruske čete so v napredovanju proti Viborgu naletele na novo glavno utrjeno črto.Ta utrjena "Mannerheimova linija" je po vest agencije Reuter na enem mestu že prebita od napredujočih čet Rdeče armade. V prebijanju prve utrjene črte , kakor te in druge je služilo sovjetom ogromno motoriziranih topov največjega kalibra.Nemci pripravljajo svoje prebivalstvo na vedno hujšo sovjetsko ofenzivo in govore o koncentracijah sovjetskih čet v južni Rusiji.

ZAPADNO(FRANCOSKO)BOJIŠČE:Zapadno od Tuly Pursell so zavezniki prebili nemško fronto in zavzeli Domon,ki je samo 20 km oddaljeno od važnega prometnega križišča Saint Lô.Na tem mestu je fronta oddaljena že 30 km od obale.Proboj,ki so ga dosegli na tem odseku fronte zavezniki,ograža vse nemške zveze s polotokom Cotentin.Zavezniško mostišče je v celoti dolgo že 128 km .Razprostira se 30 km južno od Cherburga.Mestu samem so se približali z obale južno od njega že na 20 km.Nemci delajo srdite protinapade proti Carantanu.Uspelo jim je vreti v mesto,toda zavezniki so jih vrgli zopet ven.Južno od Bayeuxa so zavezniki zavzeli važno cestno križišče. V

NARODNA IN UNIVERZITETNA KNJIŽNICA LJUBLJANA

preteklem dnevu so se vršili najkoncentriranejši bombni napadi v zaledju fronte. Zadetih je bilo 6 mostov in drugi važni objekti. Samo ena skupina letal je v poletu proti važnemu križišču Tours uničila 40 kamijonov in vojaški transportni vlak in en vlak-cisterno. Za oris veličine borb izkrcanih valnih armad naj služi primer 5. armade zavez. padobrancev, ki so se izkrcali za hrbtom sovražnika ob izlivu reke Orne. Naloga je bila, da zešijo mostove te reke, kar jim je tudi uspelo in to kljub sovražnikovi premoči. Vzdržali so do večera, ko so dobili zvezo po morju z izkrcanimi pešadijskimi edinicami. Tega dne je 1000 do 2000 avijonov stalno napadalo nemške čete, ki so skušale priti na pomoč napadenim edinicam. Nemci priznavajo svoj umik to pa opravičujejo s tem, da bodo v danem trenotku pristopili k odločilni bitki. Do sedaj je bilo ujetih približno 10.000 Nemcev. Hitler je sicer ob invaziji Nemcem obljubil, da bodo invazija trajala le 9 ur, traja pa že 9 dni.

ITALIJANSKO BOJIŠČE: Nemci pripravljajo obrambno črto na liniji Pisa-Rimini. Zato je opaziti močnejši nemški odpor napredujočim zavezniškim silam; čimbolj se približujejo tej obrambni črti. Na obali Tirenskega morja se nadaljuje napredovanje zaveznikov. Na obeh straneh jezera Bolsena nudijo Nemci ogorčen odpor angleškim četam, ki napredujejo proti Terniju. Na obali Jadranskega morja se nadaljuje napredovanje zaveznikov z nezmanjšano silo.

LETALSKA VOJNA: Preteklo noč je bil težje bombardiran München in Innsbruck, kjer so bile bombardirane železniške naprave v zapadni Nemčiji in polagane so bile mine v nemške vode. Zavezniške zračne sile so napadle vojaške in prometne cilje v Jugoslaviji in Madžarski.

RAZNE VESTI: Maršal Stalin je podal izjavo, v katori priznava popolen uspeh prvih bitk izkrcanih zavez. sil na zapadu. Načrt, izvedba in sredstva pri tem velikanskem napadu so edinstvena v človeški zgodovini. - Poveljnik izkrcevalnih armad general Eisenhoower je izjavil, da so sedanje zavezniške operacije na zapadu le del v izvedbi bližnjega odločilnega napada na Hitlerjevsko evropsko trdnjavo, ki ga bodo izvedli Rdeča armada z vzhoda, Angleži in Američani pa z juga in zapada. - Na te bližnje operacije na zapadu, v velikem stilu kaže tudi opozorilo, ki ga je danes zvečer dal angleški radio, v katerem prepoveduje vsem ribiškim ladjam, da plovejo tekom tega tedna pred obalami Norveške, Danske, Holandske, Belgije in Francije.

Italijanska vlada je podelila petim padlim partizanom brigade "Garibaldi", ki se bori v Črni gori in Bosni zlato medaljo kot odlikovanje za hrabrost, ki so jo pokazali v naši deželi.

Poslanik bivše jugoslovanske begunske vlade v Londonu Fotič, je bil odstavljen. Znan je po celem svetu kot pristaš Mihajloviča, s katerim je bil v sorodstvu. Odstavljen je bil od samega kralja Petra II. To je znak, da se tudi kralj odvrača od svojih bivših zaveznikov. Temu dejstvu polagajo zaveznki veliko važnost, ker vidijo, da se je spremenila usmerjenost tako nove Subašičeve vlade, kakor tudi celo jugoslovanske kraljevske hiše. To bo pomagalo k popolni združitvi jugoslovanskih narodov v borbi proti okupatorju.

Francoski partizani so na več mestih prekinili železniški promet.

General De Gaule se z današnjim dnem nahaja na francoskih tleh. Francoski narodno osvobodilni odbor je odredil tri svoje opolnomočence, ki bodo prevzeli civilno oblast na področju, kjer so podvzele zavezniške čete invazijo.

Nemci so odpeljali v Nemčijo bivšega kralja Belgije Leopolda III.

Progo čez Brenner, ki je za Nemce življenske važnosti je bila večkrat prekinjena. V okolici La Spezie in v Levantu ter Sarzzani je izbruhnila narodna vstaja. Ljudstvo se v masah pridružuje italij. partizanom, ki povzročajo Nemcem velike težave.

Smrt fašizmu - svobodo narodu!